

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

# לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

שניאורסאהן

מליובאוויטש

וישלה

וי"ט כסלו

מתורגם ומעובד לפי השיחות של לקוטי שיחות חלק א

(תרגום הפשי)



יוצא לאור על ידי

„מכון לוי יצחק“

כפר חב"ד ב'

שנת חמשת אלפים שבע מאות ושמונים ושלוש לבריאה

מאה ועשרים שנה לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח

שנת הקהל

## לעילוי נשמת

הרה"ח התמים אי"א נו"נ

עוסק בצ"צ באמונה

מרא דאתרא דקהילת לוי יצחק חב"ד בלאס אנדזשעלעס

מורנו הרב שמעון ע"ה

בן הרה"ח הת' השד"ר ר' מנחם שמואל דוד הלוי ז"ל

רייטשיק

שליח ומקושר בלב ונפש לכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

למד ולימד תורת הנגלה והנסתר בחיות פניני

אוהב שלום ורודף שלום ומעורב עם הבריות

התמסר בלב ונפש להדריך בני קהילתו באהבת ישראל

דאג ועמל למענם בגו"ר בטוב לבבו

באהבה אבהית, בחמלה ובקירוב הדעת

וביחוד לנצרכים ונמוכי רוח

חבר רבני חב"ד בקאליפארניא

מו"צ ומשפיע לאנ"ש ושלוחים ורבים נהנו ממנו עצה ותושי'

עסק במרץ ובלהט במבצעים ובהפצת המעיינות

שתל בעירו קשר והתמסרות לכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

העמיד דור ישרים יבורך חסידים שלוחים ומקושרים

נפטר בשם טוב

חג הגאולה כ' כסלו ה'תשפ"ב

ת. נ. צ. ב. ה.

(מנוסח המצבה)

\*

נדפס ע"י

הרה"ת ר' יוסף יצחק הלוי וזוגתו מרת גיטל רחל שיחיו שגלוב

For this and other books on Moshiach & Geulah, go to:

<http://www.torah4blind.org>

To DEDICATE AN ISSUE IN HONOR OF A LOVED ONE, CALL (323) 934-7095

הכתובת להשיג השיחות באינטרנט:

<http://www.torah4blind.org>

ע"א

והדגשה יתירה בכל הנ"ל בשנה זו – אשר הענין שהזמן גרמא הוא: גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, כמדובר כמ"פ לאחרונה, שכבר גמרו כל הענינים וצ"ל רק קבלת פני משיח צדקנו בפועל ממש – אשר ענין זה מזרזים עוד יותר ע"י לימוד התורה בכלל, ובפרט לימוד כל הש"ס שמחלקים אותו בי"ט כסלו, מ"ת של פנימיות התורה, כי ע"י "העוסק בתורה כו"ל<sup>1</sup> מקיימים הענין ד"פדה בשלום נפשי"<sup>2</sup>, "פדאני לי ולבני מביין אוה"ע"<sup>1</sup>, בפדי"ו וגאולה האמיתית והשלימה.

(קונטרס ע"ד חלוקת הש"ס בי"ט כסלו – סה"ש תשנ"ב ע' 491)

- 1) ברכות ה, א.  
2) תהלים נה, יט.



**להביא את 770 הביתה!**

כל מי שהיה ב-770 אי פעם, זוכר בודאי את שלל הקובצים והעלונים המחולקים בכל ליל שבת קודש כעת ניתן להשיג את חלקם ברשת האינטרנט, אצלך בבית! האתר מנוהל ע"י הרה"ת ר' יוסף-יצחק הלוי שגלוב וכתובתו: <http://www.moshiach.net/blind>  
יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

המלה "גרת" לדרשתו של רש"י, שכן רק מתוך הורות לגשמיות העולם – מתאפשרת שמירה מדוקדקת של תרי"ג המצות, מבלי שתבל ומלואה יפריעו לכך.

ג. יתר על כן:

כאשר הגשמיות נחשבת לגבי האדם בבחינת "גירות" – הרי לא רק שאין היא מפריעה לעניני הרוחניות, אלא שהרוחניות, אף נותנת את השפעתה בגשמיות, עד כדי כך שהגשמיות עצמה הופכת לרוחניות וקדושה.

זו גם המשמעות בסיום הפסוק: "ויהי לי שור וחמור, צאן ועבד ושפחה". – הדברים הגשמיים עלו לדרגת "לי" הם נחשבו כשייכים לעצמותו של יעקב וענינו העיקרי.

ד. במדרש<sup>4</sup>, על הפסוק "ויהי לי שור וחמור, צאן, ועבד ושפחה" – נאמר: "חמור – זה מלך המשיח, שנאמר<sup>5</sup>: עני ורוכב על חמור".

ביאת המשיח תלויה – בעבודת ה"בירורים"<sup>6</sup>. כלומר: על ידי כך שכל ישראל "מברר" ומזכך את גופו, נפשו הבהמית, וחלקו בעולם ומנצל אותם לקדושה – הרי הוא "ממשיך" את הגילויים שלעתיד.

וזה מובנו של הקשר בין הפסוקים "עם לבן גרתי" – "ויהי לי שור וחמור": משום שלגבי יעקב היו הדברים הגשמיים בבחינת "גירות" ושימשו "כלים" ודירה לאלקות ("גרת") – היה הוא מצדו מוכן לקבלת פני המשיח, "וחמור – זה מלך המשיח"<sup>7</sup>.

ולכן שלח מלאכים לעשו – להודיע אשר ה"בירורים" המוטלים עליו (על יעקב) בוצעו, והריהו מוכן לקבלת פני המשיח – מתוך הנחה

א. על הפסוק: "עם לבן גרתי" – מוסיף רש"י "ותריי"ג מצות שמרתי", כי אותיות "גרת" הן "תרי"ג".<sup>1</sup> דברי רש"י אלו טעונים הבהרה: א) כיצד, בכל זאת, משתלב פירושה הפשוט של המלה "גרת" – שהוא כמובן של גרות – עם הדרשה של תרי"ג? ב) לשם מה היה על יעקב להודיע לעשו על שמירתו את תרי"ג המצוות? ג) היכן טמונה כאן ההוראה (תורה = הוראה) לתקופתנו?

ב. הסברת הדברים:

– "עם לבן גרתי" – כל עניני "לבן הארמי", החפצים הגשמיים של העולם הזה, שור וחמור, צאן ועבד ושפחה, – כולם היו לגבי יעקב בבחינת "גירות", וזים היו לו, אין אלו מענינו של יעקב אינו.

לדידו – רק הנשמה והתורה והמצוות "ביתיים" לו וקרובים אליו.

משמעות זו צפונה גם בפסוק אחר בפרשת השבוע: "ויבן לו בית, ולמקנהו עשה סכות"<sup>2</sup>. לו – לעצמותו, הנשמה וענינה, בנה והכין דירת קבע, ול"מקנהו" – כל הקניו לו ונוסף על עצמותו מבחויץ (כי הנשמה כשלעצמה, וביחוד בהיותה למעלה איננה זקוקה ואין לה שום שייכות לכך, רק בבואה למטה היא "קונה" כדבר נוסף לעצמותה), הגשמיות – עשה "סכות", דירת עראי.

[כ"ק מו"ח אדמו"ר סיפר באחת משיחותיו<sup>3</sup> מעשה במגיד ממעזריטש שהתבטא "בבית – שונה הדבר", כלומר: כל אדם מעונין שבתו יהיה מלא כל טוב, אך בהמצאו בדרך הוא מסתפק בדירה שאינה נאה ובריהוט שאינו נאה, והרי אנו נמצאים בדרך...].

כך יובן הקשר בין פירושה הפשוט של

4) ב"ר עה, ו.  
5) זכרי ט, ט.  
6) תניא פל"ו.  
7) ראה לעיל הערה 4.

1) ראה מדרש לקח טוב. מדרש הגדול.  
2) ראה גם מאמרי אדה"ז – הקצרים ע' עז.  
3) לקו"ד ח"ב ליקוט יא, ע' ריד.

ולראות את המציאות בפועל ממש<sup>8</sup> – היינו שיושבים יחד עם הקב"ה ("ישראל וקוב"ה כולא חד"<sup>9</sup>) ב"שולחן ערוך" לסעודת הנישואין, הסעודה דלוינתן ושור הבר ויין המשומר.  
(משיחות ש"פ וישלח, ט"ז כסלו תשנ"ב)

(8) כלומר, לא זו בלבד שנשלמה העבודה וצריכים לפעול הגילוי בעולם (כנ"ל), אלא יתירה מזה, שישנו כבר בפועל ובגלוי, וצריכים רק לפתוח את העינים, כי **מכבר נתן לכם** . . עינים לראות".  
(9) ראה זח"ג עג, א.



## נב.

המעלה המיוחדת די"ט כסלו בשנה זו . . ש"ט כסלו בשנה זו הוא לאחרי השלימות דשנת ה"ט, בגימטריא "פדה", שכבר נשלמה הפדי' מכל הענינים שמונעים ומעכבים ביאת דוד מלכא משיחא, "אשר חרפו עקבות משיחך", כסיום וחותם מזמור פד"ה"פ"ט בתהלים, ונמצאים כבר בשנת הצדי"ק, הקשורה עם הגאולה השלישית וביהמ"ק השלישי.

. . . בימינו אלה – ימות המשיח – שבהם נמצאים עכשיו<sup>1</sup>, וצריכים רק "לפתוח את העינים", ואז רואים שנמצאת כבר הגאולה האמיתית והשלימה בפשטות, וכל בנ"י "בנערינו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו"<sup>2</sup>, מוכנים בכל הפרטים ופרטי פרטים "לגשת ולהסב אל השולחן" (צוגיין און זעצן זיך צום טיש"), שולחן ערוך בכל מטעמים ובכל טוב, החל מעניני הגאולה, לוינתן ושור הבר<sup>3</sup> ויין המשומר<sup>4</sup>, ועוד ועיקר, "לדעת את ה"<sup>5</sup>, "מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים"<sup>6</sup>.

(משיחות מוצאי י"ט כ"ף כסלו תשנ"ב - ביחידות כללית)

(1) כמדובר כמ"פ ע"י נשיא דורנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר, שלפני זמן רב כבר כלו כל הקיצין, ונשתיימו כל הענינים וההכנות, גם הכפתורים כו'.

(2) בא יו"ד, ט.

(3) ראה ב"ב עה, א. ויק"ר פי"ג, ג. ועוד.

(4) ברכות לד, ב. ועוד.

(5) רמב"ם בסיום וחותם ספרו "משנה תורה".

(6) ישע"י יא, ט.

## לקוטי

שגם עשו הנו במצב שלאחר הבירור<sup>8</sup> ושגם מצדו אפשרית הגאולה.

באה תשובת המלאכים: "כאנו אל אחיך – אל עשו". כלומר: נשלחנו על ירך ל"אחיך", במחשבה שהוא כמוך, מוכן לגאולה, אבל באנו אל "עשו", – הוא שרוי עדיין במצב של קודם הבירור, ולכן אין הגאולה אפשרית עדיין.

ה. התורה והוראותיה הן נצחיות, לכל בן ישראל, בכל זמן ובכל מקום.

וזו ההוראה הנובעת מכל האמור:

על יהודי לדעת שגם אם מבחינת הסביבה, מבחינת העולם, לא ראוי עדיין שתבוא הגאולה, כי לא הושלם בירורם – הרי הוא מצד עצמו חייב להכין את עצמו ואת עניניו "צאן ועבד ושפחה", לגאולה השלמה.

וההכנה היא – "עם לבן גרתי" – הידיעה הברורה אשר כל העולם הזה ומלאו אינם אלא בדרגת "גרתי", "גר אנכי בארץ"<sup>9</sup>.

כל החיים של "ימי שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורות – שמונים שנה"<sup>10</sup>. "והיו ימינו מאה ועשרים שנה"<sup>11</sup>, – הנם בבחינת "גרתי", ואז אין הגשמיות מהוה הפרעה לרוחניות, וגם בא שפע גשמי, "שור וחמור, צאן ועבד ושפחה" כמשמעם.

וכשהאדם מכין את עצמו ואת עניניו שלו לגאולה – הרי הוא משפיע גם על העולם כולו, שכן העולם שקול<sup>12</sup>, ובפעולה טובה אחת אפשר להכריע את העולם לכף זכות ולהביא את הגאולה,

וכפסק הרמב"ם<sup>13</sup>: "ישראל שעושים תשובה – מיד נגאלים" ואדמו"ר הוקן מוסף<sup>14</sup> "תיכף

(8) ראה תו"א כד, ב.

(9) תהלים קיט, יט.

(10) תהלים צ, י.

(11) בראשית ו, ג.

(12) ראה קדושין נ, ב.

(13) הל' תשובה פ"ו, ה"ה.

(14) אגה"ת פי"א; תוספות תיכף על מיד – עיין תענית (יט, ב) איהו מיד שלהן כו'. רש"י ד"ה מיד שבת פט, א. משא"כ תיכף עפ"מ ש"כ זבחים לג, א. תוד"ה כל (סוטה לט, א). שו"ע או"ח סק"ז.

## שיחות

## וישלה

ומיד". זאת אומרת, שמבלי הבט למצב העולם, הרי על-ידי התשובה יכול האדם לפעול גאולה פרטית בעצמו, ועי"ז גם הגאולה כללית בהעולם כולו.

ו. כל הענינים הם הרי בהשגחה פרטית, גאולת אדמו"ר הוקן והחסידות – י"ט כסלו תקנ"ט – אירעה בשבוע שלאחר פרשת וישלה, שבה כלולות ההוראות האמורות.

החסידות נותנת לכל אחד מישראל את הכוח והאפשרות לבלתי התחשב עם מצבו של העולם שמסביב, להשלים בעצמו הוא את עבודת "עם לבן גרתי" ולהגיע באמצעותה לדרגת "זיהי לי... וחמור – זה מלך המשיח".

החסידות היא ההכנה והכלי לגילוי המשיח. ע"י "פיוצו מעינותיך חוצה" נוכח ל"קאתי מר", במהרה בימינו.

(מלוקט משיחות ש"פ וישלח, תש"ד"ד"ח)

ז. לפי המדרש המצוטט לעיל – "וחמור – זה מלך המשיח" – לא מובן מדוע רמו יעקב את הגאולה העתידה בענין של "חמור" דוקא? הקושיא מקבלת חיזוק לאור הנאמר בגמרא<sup>15</sup>: כתיב "וארו עם ענני שמיא"<sup>16</sup> וכתיב "עני ורוכב על חמור"? – זכו – עם ענני שמיא, לא זכו – עני רוכב על חמור". מכאן, שבמצב של "זכו" תהיה הגאולה "עם ענני שמיא", ואם כן מדוע משתמש יעקב, שהיה מוכן ומזומן לגאולה מתוך השלמת עבודתו, במושג של רוכב על חמור ולא במושג של ענני שמיא?

ח. בפרקי דר' אליעזר<sup>17</sup> נאמר שחמורו של משיח "עני ורוכב על חמור" הנו אותו חמור שהיה למשה ("וירכיבם על החמור"<sup>18</sup>) ושהיה לאברהם אבינו ("ויחבוש את חמורו"<sup>19</sup>).

(15) סנהדרין צה, א.

(16) דניאל ז, יג.

(17) פל"א.

(18) שמות ד, כ.

(19) בראשית כב, ג.

משמע שאברהם, משה והמשיח מהוים כולם המשכו של ענין אחד. אברהם פתח את שנות "שני אלפים תורה"<sup>20</sup>, משה רבנו קיבל את התורה מסיני ומסרה לכל ישראל<sup>21</sup> (אף שהפסוק "וירכיבם על החמור" דן במאורע שאירע קודם מתן תורה, הרי קשור הוא בענין יציאת מצרים שהיתה הכנה למתן תורה, כמו שנאמר: <sup>22</sup> בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים על ההר הזה), ותכלית מתן תורה תתגלה ע"י מלך המשיח.

ט. ברם, קיים הבדל בין אופן שימוש של אברהם בחמור, לבין זה של משה ולבין זה של המשיח:

אברהם השתמש בחמור רק לעצים ולמאכלת, והוא עצמו ונעריו הלכו ברגליהם, כלומר, החמור שימש רק את הענינים המהווים סיוע לאדם אבל לא את האדם עצמו.

משה השתמש בחמור להרכיב עליו את אשתו ובניו. אשתו ובניו של אדם קרובים לו, כמובן, הרבה יותר מעצים ומאכלת, שהרי אשתו היא עזר כנגדו<sup>23</sup>, וכגופו דמיא<sup>24</sup>, וברא – כרעא דאבוה<sup>25</sup>, החלק מן האדם עצמו.

ואילו המשיח ישתמש בחמור לרכיבתו הוא.

י. השימוש ורכיבה בחמור הוא – להבאת אדם או חפץ אל מקום אשר אין באפשרותם מבלעדי החמור להגיע משום גובהו או ריחוקו.

וכן הדבר ב"רכיבה" רוחנית על ה"חמור" – חמור במובן של "חומר" כפי שידוע פירוש<sup>26</sup> הבעש"ט על הפסוק כי תראה חמור<sup>27</sup> –

ע"י "בירור" וזיכוך החומריות והגשמיות קיימת האפשרות לעלות ולהגיע לדרגה שהנשמה כשלעצמה אינה יכולה להגיע לה, וכמו שנאמר "ורב תבואות בכה שור"<sup>28</sup>.

יא. בימי אברהם אבינו, התחלת שני אלפים תורה, לא היה עדיין בכח הגשמי והחומר להעלות את האדם עצמו לקדושה, משום שהקדושה לא שרתה או בגשמיות, כפי המוסבר במספר מקומות שאז היתה עדיין בתוקפה הגזירה של "בני רומי לא ירדו לסוריה וכו"<sup>29</sup>, העבודה בבירור הגשמיות הועילה, איפוא, לדברים המסייעים בלבד, שישמשו כסיוע לקדושה באותה שעה,

בימי משה רבנו היתה האפשרות להעלות, באמצעות החומר, לקדושה גם את עניני הנחותים של האדם עצמו, משום שאחר גלות מצרים ומתן תורה הורגש זיכוך בחומריות העולם, כך שניתנה לגשמיות האפשרות להתעלות לקדושה ע"י קיום מצוה.

זה השוני בין עבודת ה' קודם מתן תורה לבין העבודה לאחר מתן התורה: קודם מתן תורה לא היו הענינים הגשמיים "כלים" לרוחניות, ולכן התבטאה העבודה בהשתדלות שאוירת העולם לא תפריע להשראת הקדושה, או אף תסייע לה, אך לא שהגשמיות עצמו, בפנימיותה, תהפוך לקדושה.

לדוגמא: המקלות והרהטים של יעקב אבינו שעל ידם נמשך אור רוחני ככמצות תפלין של עתה<sup>30</sup> – בכל זאת לא נמשך בהם האור בבחינת קליטה פנימית והתאחדות, שהרי לאחר ביצוע העבודה בהם לא היו הללו כתשמישי קדושה שיש בהם הארת קדושה.

ואילו לאחר מתן תורה – כשמתקיימת מצוה באיזה חפץ גשמי הוא הופך החפץ עצמו לקדושה, כי גשמיות העולם מהווה כלי לאלקות.

לא הי' גילוי בקביעות כ"כ הפצת תורת החסידות במדינת צרפת, להיותה תחתון למטה (ועד כדי כך שרבינו הזקן חשש לנצחונה של צרפת כו<sup>4</sup>), ודוקא בדורנו זה, ע"י "בית יוסף", נעשה גילוי והפצת המעיינות גם במדינת צרפת, ביסוד שם ישיבת "תומכי תמימים" ע"ד כבליובאוויטש, ולכן, הגיע בפועל הזמן ש"ירשו את ערי הנגב", ו"עלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו".

ויש להוסיף ולהעיר ע"ד הרמז:

"צרפת" בגימטריא שבע מאות ושבעים (770), השלימות דמספר שבע, כפי שכל א' כלול מעשר (שבעים), וכפי שכל א' כלול ממאה (שבע מאות), ושניהם יחד (שבע מאות ושבעים), וי"ל שבוה מרומז שבהבירור דמדינת צרפת, נגמר ונשלם בירור העולם שנברא בשבעת ימי הבנין בכל הפרטים ופרטי פרטים.

ולהעיר, שהבירור ד"צרפת" שמספרו "770" נעשה ע"י (ה"להבה" שמאירה מ)"בית יוסף", ועד לבית יוסף כפשוטו, הבית שבו בחר ועד שקנהו ובו חי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו בעשר שנים האחרונות בחיים חיותו בעלמא דין, ומשם הולכת ונמשכת ("מוסיף והולך") העבודה ד"בית יוסף" – שמספרו (מספר הבית כפשוטו) "770".

ובעומק יותר – "צרפת" אותיות "פרצת", שבוה מרומז שגילוי והפצת המעיינות הוא בצרפת – פריצת כל הגדרים, ולא רק באופן שמצד פריצת כל הגדרים דהמעיינות באים הם גם בתחתון שאין תחתון למטה ממנו, אלא יתירה מזה, שענין זה הוא גם מצד התחתון, כמודגש בכך ש"צרפת" אותיות "פרצת", ועי"ז נעשה "פרצת"<sup>5</sup> עליך פרץ", "זה משיח, שנאמר<sup>6</sup> עלה הפורץ לפניהם"<sup>7</sup>.

. . . ומזה מובן שבימינו אלה ממש צריכים רק לפתוח את העיניים

4) ראה ספר התולדות אדה"ז (קה"ת תשל"ו) ע' רנט ואילך. ועוד.

5) וישב לה, כט.

6) מיכה ב, יג.

7) אגדת בראשית ספס"ג. וראה ב"ר ספפ"ה ובפרש"י.

28) משלי יד, ד. ראה לקו"ת האוינו עה, ב.

29) ראה לקו"ש [המתורגם] ח"א ע' 35.

30) ראה זח"א קסא, ב, ואילך. סד"ה ויצג את המקלות

– להצ"צ – באור התורה ו יצא (רכג, ב).

20) ע"ז ט, א. וראה לקו"ת להאריז"ל ר"פ לך. ד"ה וה' ברך את אברהם – להצ"צ – נדפס בחידושי על מס' ב"ב (אוה"ת ח"ש קכו, א ואילך).

21) אבות רפ"א.

22) שמות ג, יב.

23) בראשית ב, יח.

24) ברכות כד, א.

25) ראה עירובין ע, ב.

26) מובא בהוים יום – כ"ח שבט ולעיל ע' 28.

27) שמות כג, ה.

# הוספה בשורת הגאולה

נא.

לאחרי „מעשינו ועבודתינו“ דכל בני במשך כל הדורות, כולל ובמיוחד לאחרי גילוי תורת החסידות בי”ט כסלו, שאז התחיל עיקר הענין ד”יפוצו מעינותיך חוצה”, ומוסיף והולך ע”י רבותינו נשיאינו מדור לדור, עד לכ”ק מו”ח אדמו”ר נשיא דורנו, שעל ידו הופצו המעיינות חוצה בכל קצוי תבל – כבר נגמרו ונשלמו כל הענינים גם מצד (וב)העולם, כפי שהודיע והכריז שכבר נשלמו כל עניני העבודה, גם „צחצוח הכפתורים“, והכל מוכן לביאת המשיח.

ומזה מובן שהמשך העבודה שלאח”ז (כל זמן שמשיח צדקנו מתעכב מאיזו סיבה (בלתי ידועה ומובנת כלל)) אינו „עבודת הבירורים“ (שהרי כבר נסתיימה ונשלמה עבודת הבירורים), אלא, עבודה מיוחדת להביא ההתגלות בפועל בעולם.

ויש לומר, שהמעלה המיוחדת בדורנו זה מרומזת בהפטרה דפרשת וישלח – „והי’<sup>2</sup> בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש גו’ וירשו הנגב את הר עשו כו’ וגלות גו’ עד צרפת גו’ ירשו את ערי הנגב ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו“:

מהחידושים של (יוסף והמשך ד) „בית יוסף“ שבדורנו (כ”ק מו”ח אדמו”ר נשיא דורנו, ששמו הראשון יוסף), לגבי הדורות שלפנ”ז עד לדורו של רבינו הזקן („בית יעקב”<sup>3</sup>) – שעל ידו נעשה הפצת המעיינות חוצה בכל קצוי תבל ממש, עד לחוצה שאין חוצה ממנו, כמדינת צרפת, אשר, בזמנו של רבינו הזקן (וכן בזמנם של רבותינו נשיאינו שלאח”ז)

(1) ראה ס’ השיחות תורת שלום ס”ע 112 ואילך.

(2) עובדי א, יח ואילך.

(3) להעיר מהשייכות המיוחדת דרבינו הזקן ליעקב (ראה בארוכה מעייני הישועה (קה”ת

תשמ”ח) ע’ 101 ואילך).

לקוטי

י”ט כסלו

שיחות

אלא שגם לאחר מתן תורה אין ההתעלות אלא בחלקים הטפלים של האדם אשתו (“כגופו”) ובניו (“ברא כרעא דאבוה”), ובכוחות הגלויים של הנשמה שירדו למטה ונתלבשו בגוף,

אך בביאת המשיח יתהוה ענין נעלה יותר: “עני ורוכב על חמור”, אפילו הדרגות הגבוהות ביותר שבנפש האדם (בחינות “חיה” ו”יחידה”) יתעלו ע”י החומר, משום שאז יתגלה יתרונן של הגוף על הנשמה, “אשת חיל – עטרת בעלה”<sup>31</sup>,

בביאת המשיח יתגלה שרשו האמיתי של היש הנברא, שהוא היש האמתי, ועל ידי “בירור” החומר, בירור היש הנברא – תתהוה התעלותה של עצמות הנשמה.

יב. לפי האמור הרי הרמז הטמון במארו”ל “זכו – עם ענני שמיא, לא זכו – עני ורוכב על חמור” – הוא כך: “זכו”, עבודה בענינים זכים ורוחניים בלבד, מביאה לדרגת “עם ענני שמיא”; גילוי של “אור ישר”, מלמעלה למטה בהדרגה. ואילו עבודה של “לא זכו”, בענינים גשמיים וחומריים – לזככם ולבררם, מביא גילוי נעלה יותר של “עני ורוכב על חמור”, גילוי “אור חוזר” מלמטה למעלה, הנותן אפשרות – ע”י בירור החומר – להגיע לדרגה שהנשמה לכשעצמה אינה יכולה להגיע אליה.

ואם כן הרי זו משמעות דבריו של יעקב “ייהי לי שור וחמור”: עבודתי “עם לבן” בירור הדברים הגשמיים והחומריים הביאה אותי לנכונות לגילוי הנעלה ביותר של “עני ורוכב על חמור”.

יג. כ”ק מו”ח אדמו”ר סיפר: בשעה שאדמו”ר הזקן היה חבוש בבית האסורים טיפל בחקירתו נציגו האישי של המיניסטר, שהיה בקי בתנ”ך וידען בעניני יהדות.

אחת השאלות שהציג לאדמו”ר הזקן היתה

(31) משלי יב, ד.

בפירושו של הפסוק<sup>32</sup> “ויקרא ה’ אלקים אל האדם ויאמר לו: איכה?” – וכי לא ידע הקב”ה היכן מצוי אדם הראשון? אדמו”ר הזקן השיב לו בדבריו של רש”י על כך. נענה השר: את אשר אומר רש”י ידוע לי, אלא שרצוני לשמוע מה בפי הרבי. אמר לו אדמו”ר הזקן: כשאדם הוא בגיל פלוני – וכאן נקב אדמו”ר הזקן את מספר השנים המדויק שהיה אז לשר – פונה אליו הקב”ה בקריאה נוקבת: איכה? הידועה לך מטרת בריאתך עלי אדמות, מה מוטל עליך ומה הספקת לעשות?

כ”ק מו”ח אדמו”ר סיים: תשובתו של אדמו”ר הזקן אל השר הצילה את אדמו”ר עצמו מדרגה של “כלות הנפש”, כי אדמו”ר הזקן היה שרוי בשמחה גדולה על אשר זכה להיחבש בבית הסוהר ולמסור נפשו עבור תורת הבעש”ט והרב המגיד, והיתה לו הרגשת תענוג כה גדולה עד כדי כלות נפשו כמעט, אך כשהתבונן שהקב”ה פונה אל כל אדם בשאלה נוקבת: איכה? – ההשלים את המוטל עליו? – התבוננות זו פעלה עליו להשאר למטה, נשמה בגוף, כדי להשלים את הענינים שלמטרתם ירדה נשמתו למטה.

יד. – מאורע שאירע לאחד מנשיאינו רבותינו הקדושים ואשר סופר ונמסר לנו ע”י נשיא ורועה ישראל – משמש כהוראה לצאן מרעיתו – עדת החסידים, ובאמצעותם לכלל ישראל:

על כל יהודי לדעת כי השאלה “איכה” מופנית אל כל אחד פעם אחר פעם, אל הגדול שבגדולים ואל הקטן שבקטנים, אלא שתוכן השאלה הוא לכל אחד בהתאם למהותו.

אל האחד מופנית – השאלה “איכה” – תביעה ודרישה להמנע מכלות הנפש (שבדוגמת הנאמר בכני אהרן<sup>33</sup>: “בקרבתם לפני ה’ – וימותו”), כי אם לבצע את שליחותו ועבודתו למטה והגשמת הכוונה של “דירה בתחתונים, לו יתברך.

(32) בראשית ג, ט.

(33) ויקרא טז, א. ראה אה”ח שם.

ואל האחר מופנית – השאלה "איכה" – קריאה להמנע מהתמסרות למילוי תאוות או דומה לזה, כי אם להתחזק בלימוד התורה וקיום המצוות.

והדרישה מהוה גם סיוע, נתינת כח ועזר, לכל אחד לבצע את עבודתו ולהשלים את מטרת בריאתו בשמחה וטוב לבב.

**טו.** את הקשר שבין שאלת "איכה" למאסרו של אדמו"ר הזקן – יש למצוא בהבא להלן:

מאסרו של אדמו"ר הזקן נבע, כידוע, מן הקטרוג שהתעורר למעלה על גילוי רזין דאורייתא – תורת החסידות.

מתוך כך שאדמו"ר הזקן גילה ופירסם את רזי הרזים שבתורה לכל בני ישראל, ע"י הבאתם לידי התלבשות בשכל, בחכמה בינה ודעת, של הנפש האלקית ובאמצעותם – בשכל, בחכמה בינה ודעת, של הנפש השכלית והבהמית, עד כדי כך שהם מקיפים את הגוף הגשמי כולו, כתוצאה מכך נהיה קטרוג, למעלה,, שהביא ליצירת הקטרוג והמאסר למטה.

וכן – הנצחון והגאולה שבאו למטה מקורם בכך שלמעלה ניתנו הרשות והכח והציווי לגלות רזי רזים לשכל האנושי, ועל כן באה למטה גאולת אדמו"ר הזקן ותורת החסידות.

כיצד יתכן, אמנם, להביא רזי הרזים – שמטבעם מביאים לדרגת כלות הנפש והעדר מציאות עצמית – לידי "התישבות", על ידי הלבשתם בשכל אנושי?

דבר זה התאפשר ע"י כך שאדמו"ר הזקן קלט, במעמדו של "כלות הנפש", את קריאת "איכה?" את השאלה העילאית המופנית אל כל אחד – האם השלים את מטרת הבריאה לעשות לו יתברך, דירה בתחתונים. קריאה ושאלה זו מעניקה לתחתונים את האפשרות להכין את עצמם כפי שהם במציאותם – דירה לעצמות הבורא ית'.

כך הוסרו כל ההגבלות וההפרעות, שכן כאשר מבצעים את הדבר בשליחותו ובכוחו

של הקורא "איכה?" שהוא "נמנע הנמנעות"<sup>34</sup> ונושא הפכים – ישנה האפשרות להביא גם את בחינת "סתים דאורייתא" לידי גילוי – גילוי המעורר ומגלה אתו את בחינת "סתים שבנשמה" הקשורה בבחינת סתים דקוב"ה"<sup>35</sup>. (משיחת י"ט כסלו, תשח"ו)

**טז.** על חודש כסלו נאמר שהוא דומה לחודש סיון. כשם שחודש סיון הנו השלישי לחודש ניסן שגם הוא ראש השנה כמבואר במשנה<sup>36</sup>, כן חודש כסלו הנו השלישי לראש השנה שבחודש תשרי.

ההבדל הוא שעבודת ה' בחודש ניסן היא בבחינת עבודת הצדיקים, שהרי יציאת מצרים היתה כענין של התגירות ו"גר שנתגיייר – כקטן שנולד דמי"<sup>37</sup>, כיון שאין עליו כל חטאים וענינים שאינם כדבעי. ובחודש השלישי לניסן – חודש סיון – ניתנה התורה.

לעומתה עבודת ה' בחודש תשרי היא בבחינת עבודת בעלי תשובה, כמובן. בחודש השלישי לתשרי – חודש כסלו – חל "מתן תורה", הגילוי, של פנימיות התורה.

התשובה היא, כידוע, בדרגה נעלית מן התורה<sup>38</sup>, והראיה: היא מועילה לתקן פגם בתורה. למרות זאת הרי כמקור לענין התשובה משמשת התורה עצמה.

כן גם פנימיות התורה – שגילוייה חל בחדש כסלו – מקורה במתן תורה שבחדש סיון, שהרי בשעת מתן תורה בסיון ניתנו כל הענינים שבתורה. אפילו התורה שהמלך המשיח עתיד לגלות וללמד, שהיא הבחינה העמוקה ביותר בתורה, כנאמר במדרש<sup>39</sup> שהתורה של עכשיו

34 ראה שו"ת הרשב"א סתי"ח. ס' התקירה להצ"צ ע' 68 ובכ"מ.

35 ראה זח"ג עג, א.

36 ר"ה ב, א.

37 יבמות כב, א.

38 לקו"ת בדרושי פ' אחרי (כי ביום הזה), ובדרושי יוהכ"פ.

39 קה"ר פ' יא.

היא הבל לגבי תורתו של משיח – גם היא ניתנה בשעת מתן תורה בסיון.

אלא שבמתן תורה בסיון היתה פנימיות התורה בהעלם, וגילוייה היה בחדש כסלו, השלישי לחודש לתשרי שהוא חודש עבודת התשובה. וגילוי זה של פנימיות התורה, והפצת המעיינות חוצה, מהווים הכנה לגילוי המשיח.

**יז.** כיון שחודש כסלו הוא זמן של גילוי ענין חדש בתורה, פנימיות התורה יש בו גם גילוי ענין חדש בעולם – ענין הנסים.

בתורת החסידות מבואר יפה ענינם של הניסים: לאמתו של דבר גם ההנהגה הטבעית ענינה נס<sup>40</sup>, אלא שכיון שהיא תדירה – אין ניכר בה הנס, עד שעלולה להיווצר הטעות ח"ו שיש בירה ללא מנהיג ח"ו. אבל משמתגלה נס, החורג מגדר הרגילות, נוצר גילוי חדש.

40 ראה סה"מ תשי"א ע' 293.

41 רמב"ן עה"ת במדבר ה, ב.

## לזכות

**כ"ק אדונונו מורנו זרבינו**

**מלך המשיח**



ויהי' שעי' קיום הוראת

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח (בשיחת ב' ניסן ה'תשמ"ח)

להכריז יחי, יקויים הבטחתו הק',

שההכרזה תפעל 'ביאת דוד מלכא משיחא'



**יחי אדונונו מורנו זרבינו מלך המשיח לעולם ועד**